

Kuuma-seudun ilmiöt 2024

Uutena 2024

- 1. Uudistuvat rakenteet - yhdessä tekeminen**
- 2. Töitä kaikille -työelämän monimuotoisuus**

Jatkuu vuoden 2022 tilannekuvasta (päivityksin)

- 1. Hyvä elämä – miten säilyttää positiivinen väestökehitys?**
- 2. Vihreä siirtymä siintää – kaikki mukaan!**
- 3. Digitalisaatio – mahdollisuudet mittaamatta?**
- 4. Boostia tutkimus, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan**
- 5. Kehittämistä yhdessä – entä koordinaatio?**
- 6. PK-yritysten elinvoimaisuus**

Uudistuvat rakenteet

Yhdessä tekeminen

Ilmiö 1
2024

Tiedolla johtaminen	Paljon muutoksia toimintaympäristössä, alueen organisaatioissa ja rahoitusperusteissa.	Tarvitaan toimivaa ennakkointia. Tarvitaan tutkimukseen perustuvaa tietoa.	Yhteistä tahtoa toimia samaan suuntaan. Meidän pitää alkaa rakentaa Kuuma-seudun tarinaa.	Mistä kaikesta tarvitaan erillinen tilannekuva?
Tavoitteellisuus	Alueellisuus pinnalla, julkishallinnon muutos ja murros.	Yhteistä näkemystä ja tekemistä oppilaitosten, yritysten ja kuntien kesken Yhteiset tavoitteet: Kasvua ja toimintaedellytyksiä sekä seudun houkuttelevuutta lisäävät tavoitteet ja toimenpiteet.	Tarvitaan huomattavasti lisää koordinoitua ja suunnitelmallista yhdessä tekemistä ja tekemisen foorumeita, jotta saadaan konkretiaa.	Miten tehdä yhteistyötä, jossa oikeasti laitetaan asioita eteenpäin?
Vuorovaikutteisuus	Vuoropuhelua ja parviälyttämistä tarvitaan verkostossa.	Vuorovaikutusta kaikkien tahojen kesken. Pohdimme paljolti samoja asioita eri puolilla, kokoava ääni on hyväksi.	Kuntien keskinäinen yhteistyö? Mikä on KUUMA? Mikä on KUUMALLE yhteistä?	Missä on järkevät ja kaikkia palvelevat yhteistyön kohdat?
Yhteistyö	Hyvinvointialueen ja seudun rajapinnat. Uudet 1.1.2023 aloittaneet hyvinvointialueet ja erityisesti niiden yhteys muodostuviin työllisyysalueisiin KEUSOTE kehittyy ja mm. toiminnot ja palveluverkko tarkentuvat.	TE-alueet, TE-palvelu-uudistus - uhka vai mahdollisuus? TE-toimistojen palvelut siirtyvät kunnille, Koko Suomen perustason yritys- ja rekrytointi palvelut uudistuvat. Työllisyysalueet; niiden organisoituminen, palvelut ja niiden kilpailutus.	Uudet työllisyysalueet paikallisina toimijoina tarjoavat oivallisen mahdollisuuden kehittää alueellista yhteistyötä. Paikallisen osaamisen kanssa paikallisempia ratkaisuja HVA ja työllisyysalueilla ja niiden välillä. Lisää palveluita yhteistyöllä. Tarvitaan yhteistyötä ja ohjaavia ja aloitteellisia tahoja.	Kuka ottaa vetovastuuta yhteistyön eri nivelkohdista? Mitä asioita ja missä näitä jo edistetään?

Töitä
kaikille

Työelämän monimuotoistuminen

Ilmiö 2
2024

Maahanmuutto

Osaaminen

Hyvinvointi

Kohtaanto

Maahanmuuttajien määrän lisääntyminen Panostukset kotoutumiseen ja koulutukseen-	KV-opiskelijat ja työntekijät	Vieraskielisten kielitaidon kasvattamiseen tulee panostaa huomattavasti nykyistä enemmän esim. oppilaitoksissa, jotta työllistyminen olisi nykyistä sujuvampaa	Kuuman vetovoima kohderyhmässä?
Vieraskielisten työllistäminen ja rooli työvoiman saatavuudessa Vieraskielisten koulutus- ja työllistymismahdollisuudet	Joustavampia keinoja työllistymiseen! Nopeat koulutukset, jotta päästään töihin. Monimuotoisuusosaaminen työpaikoilla.	Maspa kaikkiin KUUMA-kuntiin. Hyvien esimerkkien esiintuominen kaikenkokoisista yrityksistä ja omalta alalta madaltaa kynnystä vieraskielisten työllistämiseen.	Kuuman pitovoima kohderyhmässä?
Eriarvoistumisen riski	Nuorten pahoinvointi ja mielenterveyshaasteet	Osa ja -täsmätyökykyiset ja heidän työllistymisensä edistäminen Työn muotoilua ja uuden oppimista tarvitaan	Miten ennaltaehkäistä ongelmien kasautumista ja vahvistaa osallisuutta?
Sote-alan työntekijäpula kasvaa entisestään eläköitymisen vauhdittuessa Sote-alan vetovoimaisuutta tulisi kasvattaa merkittävästi, jotta alalle hakeutuisi riittävästi tulevaisuuden osaajia	Alat, jotka työllistävät ovat eri aloja kuin ne, joille nuoret haluavat kouluttautua	Kilpailu osaajista kiihtyy. kun nuorten määrä kääntyy laskuun	Miten pärjätä kilpailussa?

Miten säilyttää positiivinen väestökehitys?

Ilmiö
2022

Hyvä
elämä

	Kuuma-seutu on alueena houkutteleva, mikä on pandemia-aikana tullut erityisen näkyväksi.	Alueella on tilaa, tontit ovat kohtuuhintaisia ja asumiskustannukset pääkaupunkia edullisempia	Seudulla yhdistyy kaupunkimaisuus ja luonnon läheisyys.	Miten lisätä yhteispanostuksia alueen vetovoiman ja pitovoiman edistämiseen yli kuntarajojen?
Pitovoima	Alueen palvelutarjonta on monipuolista.	Kuuma-seudulla niin koulutus-, terveys-, harrastus- kuin kaupallisetkin palvelut ovat helposti saatavilla.	Hyvinvoinnin, terveyden, viihtyisyyden edistäminen kuntayhteistyössä on ehdottomasti mahdollisuus.	Miten turvaamme palveluiden riittävyyden esim. työvoimapula-aloilla? (Varhaiskasvatus, ikähoiva, kuntatekniikka)
Osaaminen	Alueella on paljon toisen asteen ammatillista koulutusta.	Oppilaitosten kannattaa tiivistää keskinäistä yhteistyötä ja toteuttaa osaamispalveluja yhdessä, myös kehittämissyhteistyössä työpaikkojen kanssa.	Työpaikkojen löytyminen kotiseudulta on tavoittelemisen arvoista.	Miten varmistamme maksimaalisen työpaikkaomavaraisuuden?
Vetovoima	Työn murros on mahdollisuus. Keski-Uusimaa tarjoaa hyvät puitteet etätyöläisille.	Etätyöt ja työn tekeminen ulkomaille/ulkomailta avaa uusia näkymiä alueen työvoiman saatavuuteen.	Muualta alueelle töihin tuleville ja muuttaville tarvittaisiin asettautumispalvelut.	Miten varmistaa, että pääkaupunkilaiset eivät siirry etätyöhön Keski-Uusimaan ulkopuolelle, kauemmas pääkaupunkiseudusta?
Päivitys 2024	Maahanmuuttajien houkuttelu noussut etätyöläiskysymyksen edelle	Asettautumispalvelut koskemaan myös vieraskielisiä	Väestökehityksen haasteet Kuuma-seudulla nyt nuortakin väkeä. Entä sitten kun he alkavat harmaantua?	Miten houkuteltaan maahanmuuttajia alueelle? Miten saadaan heidät pysymään ja työllistymään?

Vihreä siirtymä siintää

Puitteet

Yhteistyö

Osaaminen

Kaikki mukaan!

Ilmiö
2022

<p>Kuuma-seutu pystyy vastaamaan ihmisten arjen vaatimuksiin luontoarvojen ja kulttuurihistoriallisten ympäristöjen osalta, ja tarjoamalla mahdollisuuksia ekologiseen elämäntapaan.</p>	<p>Kuuma-seutu sijaitsee metropolialueen ympärillä ja alueen kuntien keskinäiset välimatkat ovat lyhyitä. Yhteydet läheisiin kaupunkeihin ja muualle Suomeen ovat hyvät.</p>	<p>Kiertotalous orastaa ja siihen on logistisesti hyvät mahdollisuudet ja tahtotila.</p>	<p>Miten vahvistaa yhteistä mindsetiä ja hyödyntää potentiaali?</p>
<p>Yritysten lähtökohdat vihreään siirtymään vaihtelevat. Ekologinen kriisi nähtiin vähiten liiketoimintaan vaikuttavana trendinä yritys­kyselyssä. Toisaalta osalla yrityksistä on erinomaisia näyttöjä onnistuneesta ja tuloksekkaasta vastuullisuustyöstä.</p>	<p>Yhteistyötä vihreään siirtymään liittyen on: hankkeita kaavoillaan, työn alla mm. Uudenmaan kiertotalouslaakso.</p>	<p>Vihreä siirtymä on yhteinen mahdollisuus, jossa kunnat ja oppilaitokset voivat tukea yrityksiä eri tavoin, mm. kiertotaloutta ja vastuullista toimintaa voimistamalla.</p>	<p>Miten saada kaikki mukaan ja ottaa oppia hyvistä esimerkeistä?</p>
<p>Myös oppilaitoksilla menossa omia avauksia.</p>	<p>Oppilaitoksissa luodaan pohja kestävyysosaamiselle. Vastuullisuus ja kestävä kehitys ovat nykyajan työelämätaitoja.</p>	<p>Tarvitaan kiertotalousosaamista substanssiosaamisen päälle. Vihreän siirtymän edistäminen yhteistyössä yritysten ja oppilaitosten kanssa auttaa kartuttamaan kaikkien osaamista.</p>	<p>Miten lisäämme yritysten valmiuksia vihreään siirtymään ja vastuullisuuteen?</p>

2024:
vastuullisuus
nousussa

Mahdollisuudet mittaamatta?

Ilmiö
2022

Digi-
tali-
saatio

Potentiaali

Kehittäminen

Osaaminen

Yhteistyö

Päivitys
2024

Kuuma-seudun läpi kulkee mittavia tavaravirtoja ja alueella on paljon logistiikka- ja teknologia-alan yrityksiä. Lisäksi löytyy paljon pieniä ICT-konsultointiyrityksiä.	Alueella on myös datakeskuksia ja niitä tulee lisää.	Kuuma- seutu tarjoaa potentiaalisen markkinan digitalisoitumista tukeville palveluille. Palvelut voivat koskea mm. liiketoiminnan automatisointia tai palvelujen viemistä verkkoon.	Mitä tiedämme alueen digitalisaatiosta? Tunnistammeko potentiaalin ja kapeikot?
Alueella on paljon eri tyyppiseen digitaaliseen osaamiseen ja digitaalisten ratkaisujen hyödyntämiseen liittyviä hankkeita ja muita avauksia.	Yritysten liiketoiminnan digitalisointia tuetaan, ja asian tiimoilta tehdään kehittämistyötä, tietämyksen lisäämistä ja käytännön neuvontaa.	Onnistunut ja oikein mitoitettu liiketoiminnan digitalisointi lisää kasvua ja tukee vihreää siirtymää.	Mitä kaikkea digitalisaation ympärillä tehdään? Miten yrityksiä motivoidaan liiketoiminnan digitalisointiin?
Digitalisaation mahdollisuuksien ymmärtäminen vasta aluillaan ja hyödyntämisessä lähtötaso vaihtelee.	Digiosaajien saatavuus kaikilla digityön osa-alueilla on haasteellista ja kilpailu osaajista kansainvälistä.	Jatkuvan oppimisen työkaluja voisi hyödyntää yritys-oppilaitos-yhteistyössä osaajamäärän ja osaamistason lisäämiseen digitalisaation eri osa-alueilla.	Mitä ratkaisuja alueella on digitalisaatio-osaamisen hankkimiseen (eri näkökulmista)?
EU- ja kansallisella taholla on käynnissä digitalisaation kehittämishankkeita (mm. Digitaalinen kompassi 2030)	Alueen omista toimista riippumatta on tulossa tavoitteistoa niin osaamiselle kuin palvelujen tuottamiselle digitaalisessa ympäristössä.	Sähköisen asioinnin kehittäminen ja lisääminen yhteistyössä (vrt. TE-2024 yms). Päällekkäisen työn ja tuplaresursoinnin välttäminen tärkeää.	Tiedämmekö mihin pyrkiä? Kenen kanssa kilpailemme ja mistä?

Tekoälyn tuomat työn tekemisen muutokset

Tekoälyn aktiivinen hyödyntäminen
Tekoälyn tuleminen pieniinkin yrityksiin

Kuntien, yritysten ja muidenkin seudun toimijoiden digitalisaation yhdessä oppiminen ja käyttöönotto.

Miten otamme hyödyt irti tekoälyn tuomista mahdollisuuksista?
Miten pysymme vauhdissa?

BOOSTIA TKI:sta

Ilmiö
2022

TKI

Potentiaali

Uudellamaalla on kasvuyrityksiä muuta maata enemmän suhteessa väestöön, Kuuma-seudulla parantamisen varaa.

Kasvupotentiaalia ja uudistumista pitää tunnistaa ja tukea paremmin.

Uusien innovaatioiden ja uudenlaisen liiketoiminnan kautta voidaan vastata alueen kilpailukykyyn ja houkuttelevuuteen työssäkäyntialueena.

Miten tuemme kasvua ja vahvistamme kasvuhalukkuutta yhteistyössä?

Kehittäminen

Uuden teknologian testaamismahdollisuudet ovat alueella rajallisia tai yrityskohtaisia.

Yritysten kehitystyöhön tarvitaan erilaisia laboratorio ja koestusympäristöjä
Pääkaupunkiseudulla palveluja on, riittääkö se?

Voisi olla tärkeää selvittää nykytilaa, etsiä ratkaisua ja uusia avauksia testialustojen saavutettavuuteen ja innovaatiotoimintaan.

Millä tolalla on alueen TKI?

Osaaminen

Kuuma-seudulla ei ole riittävää kytköstä tieteen ja teknologian tai muiden toimialojen välillä.

Esim. yritysten liiketoiminnan digitalisointiin ja innovaatiotoimintaan ei ole TKI-toiminnan vähyyden takia samanlaisia ajureita kuin yliopistopaikkakunnilla.

Yhteistyö korkea-asteen ja ammatillisten oppilaitosten kanssa avaa uusia mahdollisuuksia mm. jatkuvaan oppimiseen.

Miten saamme alueelle lisää huippuosaamista?

Yhteistyö

Kuuma-seudulla väestön koulutustaso ja tutkintojen määrä lähellä maan keskiarvoja. Ammattiosaamisen taso on hyvä. Työvoiman saatavuudessa isoja eroja aloittain. Muuttoliike lisää korkeakoulutettujen määrää.

Korkeakoulutetuille tarjolla rajallisesti työpaikkoja. Osaaja-potentiaali olisi kokonaisuudessaan valjastettava uudistamaan alueellista työelämää. Osaamisen hallinta ja TKI ovat tärkeä osa yritysten kehittämistä. Kilpailukykyä voidaan varmistaa osaamista uudistamalla ja toimintaa nykyaikaistamalla.

Yritys-oppilaitosyhteistyötä voisi tehdä laajemmalla rintamalla. Koko koulutussektorin pitäisi olla yhteisrintamassa tukemassa yritysten ja muiden työnantajatahojen osaamisenhallintaa ja innovaatiotyötä.

Miten vahvistamme oppilaitosten välistä vuorovaikutusta yli oppilaitosaste-rajoiden, erityisesti yritys-yhteistyössä?

TKIO-yhteistyösopimus 2024,
Keusote, Laurea, Hyria, Keuda

Yhteis-kehittäminen

Entä koordinaatio?

Ilmiö 2022

Vahvistuneet 2024

Näkymä

Kehittämävastuun jakamista ja yhteisiä tilannekuvafoorumeita tarvitaan myös jatkossa.

Yhteinen näkymä kehittämistarpeista, hankkeiden tulosten käyttöönotto ja toimenpiteiden jatkuvuus vaatii enemmän huomiota.

TE-2024 ja SOTE-alueiden yms. myötä tuleviin muutoshasteisiin vastaaminen yhdessä. Ratkaisuhautomo tai Kuuma-alueen Think Tank alueelle?

Miten varmistamme jatkossa yhteisen tilannekuvan?

Kehittäminen

Alueella on paljon kehittämis- ja hankeosaamista. Oppilaitosten välillä on toimivaa hankeyhteistyötä.

Hanketoimijoiden verkostot ovat vakiintuneita. Vaihtuvuutta tarvitaan lisää. Kuuma-seutu on sitä vahvempi ja kustannus-tehokkaampi, mitä paremmin onnistutaan ketterien verkostojen luomisessa ja löydetään yhteistyökumppanit tarvittaviin kehittämisprojekteihin.

Hankekokonaisuutta voisi tarkastella yhdessä ja pohtia tietovarantojen roolia aluekehittämisessä. Hanke-konsortiot ja monitoimijuus pohdintaan?

Miten hankeyhteistyötä voisi tehostaa?

Tarve

Rahoituslähteet sirpaleisia. Punaisen langan löytäminen ja hankejatkumo olisi tärkeää

Rahoitus menee joskus edellä, ei tarve: haetaan rahoitusta, kun sitä on tarjolla tai mennään mukaan, kun kaveri pyytää. Reaalimaailman tarve saattaa hämärtyä.

Rahoituskanavien löydettävyyttä voisi kehittää voisi parantaa, jotta sitä voisi hyödyntää oikea-aikaisesti todelliseen tarpeeseen.

Miten varmistamme, että rahoitusinstrumentit tukevat tarvelähtöistä kehitystä ja yhteistä tekemistä?

Yhteistyö

Hankkeista puuttuu asiakaslähtöisyyttä.

Yrityksiä ei osallisteta riittävästi, etenkin alkuvaiheessa.

Yrityksillä olisi paljon annettavaa hanke- ja kehittämisyhteis-työhön. Yrityksillä ei riittävästi tietoa hankerahoitusmahdollisuuksista?

Miten saamme yritykset mukaan hankkeisiin ?

Päivitys 2024

Erilaisilla rakenteet ja alueellisen yhteistyön pohja.

Tarvitaan tutkimukseen perustuvaa tietoa

Tarvitaan yhteistyötä ja ohjaavia ja aloitteellisia tahoja.

Miten esim. HVA JA TE-alueyhteistyö hoidetaan?

Elinvoimaisuus

Ilmiö
2022

Veto ja pito

Työvoima

Osaaminen

Yhteistyö

Alueen houkuttelevuuden ylläpito tärkeää.

Toimitilojen ja tonttien tarjontaa oltava myös jatkossa.

Vetovoimatekijöitä hintojen kohtuullisuus, perusinfrastruktuurin toimivuus ja turvallisuus, ratayhteyksien ja valtateiden rooli.

Mikä pitää PK-yritykset alueella jatkossakin?

Osaajavajeeseen vastaaminen ajankohtaista. Työntekijöistä pulaa metalli-, sote-, mara-, logistiikka- ja yhdyskuntatekniikan aloilla

Kehitettävä uusia toiminta- ja ajattelutapoja, kuten täsmätyötä ja työn tekoa ulkomailta/ulkomailla.

Jatkuvan oppimisen avulla yritykset voivat varmistaa henkilöstönsä osaamisen ja oman kilpailukykynsä. Samalla yksilöt voivat varmistaa oman työllistettävyytensä ja ylläpitää arvonsa työmarkkinoilla.

Miten turvataan PK-yritysten työvoimatarve?

Erityisesti PK-yritysten mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen on vahvistettava.

Jatkuvan oppimisen tueksi on luotavissa yhteistyörakenteita, jotka tuottavat työn ohessa suoritettavia ratkaisuja yritysten osaamistarpeisiin esim. oppisopimusta tai lyhytkoulutuksia tarjoamalla.

Jatkuvaa oppimista on perusteltua kehittää tiiviissä yhteistyössä työnantajien ja HR-toimijoiden kanssa, osin esim. rekrytoivien koulutusten yms. kautta

Mitä yhteistyötä tarvitaan jatkuvan oppimisen edistämiseksi?

Yritysten halukkuus tehdä yhteistyötä oppilaitosten kanssa vaihtelee.

Yhteistyössä kannattaa kehittää alueellisen yhden luukun periaatetta ja motivoida yritykset mukaan kehittämistoimintaan paremmin. Tekoälytuettujen palvelujen kehittäminen yksi vaihtoehto.

Mahdollisuuksia olisi löydettävissä rekrytointiosaamisen lisäämisessä, HR-osaamispalvelutarjonnassa ja jatkajakoulutuksen kehittämisessä.

Mitä oppilaitosten on tehtävä, jotta enemmän yrityksiä kokee yhteistyön mielekkääksi?

Päivitys
2024

Yritysten ja laajentumishankkeiden on ollut vaikea saada investoreita. PK-yritysten tukeminen kasvuun ja rohkaiseminen työntekijöiden ottoon nousee yhä tärkeämmäksi tulevaisuudessa. Erityisesti tulevaisuudessa voisi tulla ajankohtaiseksi KUUMA-seudun omat investointi- tai rahoitustuet yrityksille

Yritysympäristön muutokset, ovat tehneet yritykset varovaisiksi, tilanne "jumittaa" paikallaan ja yritykset tarkkailevat nyt, mihin suuntaan ollaan menossa. Taloustilanne haasteellinen.

Maahanmuuttajien yrittäjyyteen profiilin nosto.

Miten ollaan iskussa, kun nousu taas alkaa? Mitä tehdä nousua odotellessa?